

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 220. De bonis traditis in Mulinhusen et Beranthorpe in pago Itergowe,
nec non de origine Serenissimorum principum de Waldeck.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno *scieferan* quidquid habuit testes *asig* (n) raynuerc houlf huelp et
854 vsque alii VII.
877 re-
gnante
Hudo-
uico et

§. 219.

Tradidit *gerbo* mansum medium in *sandburst* (o) testes gheruig hu-
go ecbertuf houlful et alii sex.

§. 220.

Tradidit *halecghard* in *mulinbusen* et in *beranthorpe* (p) quidquid ha-
buit

falon, consanguineus. Hic *Waldericus* ad progenitores comitum Arensber-
gensium referendus videtur. In hac coniectura confirmamur, recordati, dy-
nastiam *Wewelsburgum* olim fuisse Comitum Arensbergicorum, a quibus ipsa in
potestatem comitum Waldeccensium venit. Ab his in Paderbornensis ecclesie
transiit ditionem, dimidia eius parte *Bertoldo* dicto *nobili de Buren* beneficii loco
concessa. Id ipsum annotauit eruditissimus episcopus Paderbornensis *Ferdinan-
dus Monum. Paderb.* p. 205. Si igitur improbabile non est, principes Waldeccen-
ses ex *Widekindo* Magno propullulasse, fere deferimus ducimurque eo, ut con-
iiciamus, Arensbergicos Comites ex eadem stirpe fuisse procreatos. Communis
certe sic fert fama. Fortassis *Baldericus* noster *Walberti* et *Bardonis* I frater fuit.
Eam ob causam dominium *Wewelsburgicum* in manus Waldeccensium comitum
post *Arensbergensium* comitum excessum peruenisse videtur. Ab his porro no-
biles domini de *Buren* videntur descendisse. Copiosius hæc infra §. 398. dispi-
ciemus. Quomodocunque autem res sese habuerit, patet tamen ratio ex
dictis, cur abbatie Corbeiensi enata fuerint iura in oppidum *Blanckenrode*, in
campo *Sintfeldico* positum, quæ domini Paderbornenses vt *elementie* sui episco-
pi adscribant necesse non habent.

De Asi-
gone.

(n) *Asig* an filius *Luidolfi* ducis? An natus fuit *Esiconis* comitis, et frater *Wigfuitæ*,
de quibus egimus §. 216? An *Bardonis* I, Waldeccensium comitum satoris fra-
ter, ab auo materno ita appellatus? An itaque ille *Asico*, qui §. 220. inter testes
apparet?

De villa
Sand-
hurst.

(o) *Sandburst* villa erat, restante *Registro* nostro, in *pago Hessi* sita, de qua et de *Ge-
rbone* egimus supra §. 216.

De villis
Mulin-
husen et
Beran-
thorpe.

(p) *Mulinbusen* et *Beranthorpe*, villæ, in *Registro* nostro positæ, inueniuntur in *pago Iter-
gowæ*. Intelligimus ergo subesse *Mulhausen* et *Berndorf* vicos, in comitatu Wal-
deccensi sitos, quorum hic in præfectura *Eisenberg*, ille vero intra præfecturam
Aroldsen visitur. Cum autem in eadem regione genus *Widekindum* bona sua
hereditaria possederit, vt iam supra §. 104. et passim ad nauream vsque demon-
strauimus, *Halecgharda*, quæ hæc bona, ad *Mulinbusen* et *Beranthorpe* posita, do-
nauit, probabilissime ad eandem gentem spectauit. Fortassis ipsa ipsius *Bardonis*
I, satoris Waldeccensium principum, soror fuit. *Halecghardam* fuisse feminam,
negari non potest. Apparet enim illud ex terminatione *Ghard*, quæ mulieribus
tribuitur, vt patet ex nominibus *Hildegard*, *Wendilgard*, *Irmegard*, *Luitgard*.
Quamuis autem facile demus, eam non valere argumentandi rationem: *Halec-
ghard* fuit femina, ergo etiam soror fuit *Bardonis* I; bona tamen, quæ possedit,
indicio esse videntur, eandem ad progenitores Waldeccensium comitum referen-
dam. Hisce præmissis, quedam de villa *Mulinbusen* addenda sunt, et quidem
primo est significandum, eandem villam a comite *Heinrico* eiusque filio *Wide-
kindo*, largiente ecclesia Corbeiensi, post hæc in feudum indultam esse. Id enim
hæc nos docet *schedula*.

¶ In nomine sc̄e et indiuidue trinitatis ego *Erkenbertus* corbeiensis
abbas hanc cartam iussi conscribi & conseruari ut sciant tam p̄ntes quam
futuri qualiter *Heinricus comes* eiusq. filius *Widekindus* remiserunt be-
neficium quod habuerunt ab ec̄clia n̄ra uillicationem scilicet in *Urthorp*
&

& mansum & decimam sub & decimam super *Eilenhusen* duas areas in *Horohusen* & officium in *Hatopo*. hoc uero beneficium p̄stiti illis uil- lam in *Wigartinchusen* duos mansos in *Ofinctorp* duos mansos in *Swie- pechtinchusen* molendinum in *Horohusen* decimam in *Reinecke* que fol- uit talentum unum decimam in *Elfringhusen* decimam in *Flassegere* & duos mansos in *Mulehusen*. Ne ergo super hoc negotio aliquam in- actitudinem quis faciat ecclie n̄re p̄ntem paginam sigillo patroni n̄ri iussimus insigniri. Acta autem sunt hec Corbeie sub *aduocato comite Sigefrido* coram omni congregatione aliisq; testibus Heinrico scilicet p̄posito. Euerhardo. Hereboldo. Godefrido. Herimanno. Heri- dago. Liudolfo. Conrado. Heinrico. Thiadrico. Adalberto. Hugone ac Helmwardo monachis. *Conrado. Friderico & Friderico co- mitibus. Bernhardo & Herimanno fratribus. Gumberto. Reinbaldo. Conrado. Thietmaro. Ottone ac Adalberto nobilibus. Walderico pin- cerna. Godescalco dapifero. Walderico Kamerario. Godefrido. Euer- hardo. Walberto. atq; aliis multis.*

guber-
nante
Corbe-
iam Adal-
gario.

Dat. XV. kal. iulii indiēt. V. anno dñice incarnationis M. C. XIII.
regnante Heinrico V. Romanorum imperatore augusto. anno autem
ordinat. uenē. Erkenberti abbatis VIII.

Signum fci uiti n̄tris

Sigillum uide
Tab. I. num. 8.

In hac charta memoratur villa *Urthorp*. Hæc est Udorf in dynastia Canstein. *Eilenhusen* est Eilhausen vicus, quem postea acquisuere, et vsque in hodiernum diem principes de Waldeck in feudo tenent ab ecclesia Corbeiensis. *Horohusen* est Horhusen, sita ad Dimolam prope Stadberge in episcopatu Paderbornensi. *Hatopo* est Hattope in dynastia Wevelsburg eodem in episcopatu. *Wigartinchu- sen* est Wygerdinghusen ad Dimolam fluium haud procul ab vrbe Stadberga. *Ofinctorp* est Ofendorp ad Dimolam non procul ab oppido Warborg. *Swie- pechtinchusen*, est Sweckhusen haud procul ab oppido Peckelsheim seu Peckelsen in episcopatu Paderbornensi. *Reinecke* est Renegge in præfectura Eisenberg in- tra principatum Waldeccensem. *Elfringhusen* est Elleringhusen in præfectura Landau eodem in principatu. *Mulehusen* est Mulhausen in præfectura Arold- sen in eodem principatu. *Flassegere* uero, uti augurari licet, uilla desolata est eodem in principatu. Hæc ipsa uilla uidetur fuisse ea, quæ aliis in membranis no- stris scribitur *Vluingeri*. Habuit autem abbatia Corbeiensis præter hæc bona omnino plura alia bona eodem in comitatu Waldeck sita, per uillas scilicet *Na- gun, Watdenhusen, Butdenhusen, Hufsin, Eccardincorphe, Witbusen, Irgenbu- son, Berchusen, Eynun, Metdisorphe, Werisun, Capelan* (Cappel in præfectura Aroldsen) *Susdorphe, Aldendorphe, Wisendorphe, Hur, Grobberhusen, Osterep* (Ostrup), *Henninheim, Veynun, Rolodun, Harim, Becheim, Liufchi, Garna, Mar- schendorphe* (Marderdorf non procul ab oppido Franckenberg) *Elmela, Becheim, Hufledi* (Hufen non procul ab Helmeren uico in dynastia Wevelsburg) *Runni, Almela*, (Almeren prope Volckmiffen) *Walsel*, (Wellen in præfectura Wil- dungen) *Gerwerdinchusen*, (Gershausen in præfectura Wildungen) *Dribwi*, (Drebber, uel Traddel in præfectura Waldeck) *Bicla*, (Beleke prope Drebber) *Abihalda* (Attelen in dynastia Wevelsburg) *Wetderun*, (Wetter) *Hemmesle, Beruere, Rehtderun* (Raderen in præfectura Lichtenfels) *Eilunstedt*, (Altenstedt) *Aladorphe*, (Allendorf) *Bernestorpe, Teram, Eynun, Banrebdurun, Visbechi*, (Visbeck ad riuum dictum die Erpe) *Dulini, Odi, Reffine, Lere, Wefflun, Dreht, Redun, Digla, Deuß, Satla*, atque in aliis locis, quorum iam magnam partem adtulimus. Has uero e nostris membranis eam ob causam hoc loco indicauimus,

Ab anno
854 usque
877 re-
gnante
Hludo-
uico et

vt vnicique constet, quantis olim affecerint ornamentis abbatiam nostram progenitores comitum Waldeccensium. Hisce autem pro tantis beneficiis aeternitatem atque immortalitatem donasse vel adprecatam esse abbatiam nostram, iam ante §. 104. diximus. Liceat arbitrari, *Heinricum* comitem eiusque filium *Widekindum*, in charta Erkenberti memoratum, fuisse Swalenbergenfis seu Waldeccensis familiae. Intermittere autem inter haec non possumus, quin porro quaedam de villa *Mulinhusen* commentemur, haud ignorantes, quoddam diploma *Widekindi* nostri abbatis exstare in *Collect. Ampl. Martene et Durandi* Tom. I. p. 1051, quod mancum est et corruptum, vti cetera Corbeiensia, quae in Collectione ea exstant & laudatissimi eruditissimique viri festinantissimo, quod dolemus, calamo descripsere. Inde enim tota rerum series subinde variat. In medium ergo producere placet eiusdem *Widekindi* diploma ex ipso autographo, minus truncatum. En illud.

CIn nomine sc̄e et indiuidue trinitatis *Widekindus* dei gr̄a Corbeiensis abbas. Quanto sollicitudinis studio et quam sincere nr̄e deuotionis affectum circa honorem commodū et omnem profectum nr̄e ec̄clie pro posse nr̄o semper fuerim⁹ intenti, et propter ipsam uariis expositi tribulationib⁹ et angustiis nouerit ille quem nihil latet deus, nouerunt et presentes sicut credim⁹ iuxta paruitatem nr̄am per operis probationem aliquando, licet non quotiens desiderauim⁹ nr̄e intentionis affectum ostendisse nos doleam⁹. Inde est quod circa sarcofagi beati Viti et ipsi⁹ monasterii reparationem firmissimum diu propositum habuim⁹. Illo tamen ne maiorem haberet processum per uarias multorum iniurias et similia his impedimenta prorogato, nunc igitur eidem proposito nr̄o in aliqua parte et in pluribus adhuc uita comite per diuinam miserationem satisfacere cupientes et ad reparationem sarcofagi beati Viti specialiter et ipsi⁹ monasterii et ad censualia de nouo reparanda conferim⁹ que a nobis propriis laborib⁹ et expensis sunt acquisita, hec scilicet centum nouum in *Corbeia*, omnes denarios qui dantur transequam de noualib⁹ circa *Tezechhusen*, aduocatas insuper bonorum quorundam ec̄clie nr̄e, quas a dño *Godescalco de perremont* pro ducentis et sexaginta maris tenem⁹ inpignoratas, scilicet aduocatum in *Volcmessen*, aduocatum in *Lutterfen*, aduocatum in *Mulenhusen*, aduocatum in *dasberg*, aduocatum in *papenheim*, aduocatum in *Budlestorp*, aduocatum in *Hessen*, aduocatum in *Ziateffen*. Hec autem ec̄clie nr̄e custodi ad eorum tantum impensas que supradicta sunt et non ad aliqua ex his que custodie uel alterius officii ratione sunt comparanda, decreuim⁹ exhiberi et iuxta capituli consilium in usus monasterii erogari. Vt autem donatio stabilis et firma et in perpetuum ualitura consistat, presentem paginam sigilli nr̄i munimine fecim⁹ insigniri, successores nr̄os per tremendum dei iudicium rogantes et contestantes ne quis temere infringere presumat, quod nos pia deuotione in usus monasterii constat rite obtulisse. Testes huius sunt *Albert⁹ prior*, *Iohannes p̄pos.* et totus conuent⁹ *Corbeien⁹*, et canonici noue ec̄clie, laici *frithericus de perremont*, *Conrad⁹ de Disseltesen*, *Luidolfus dapifer iunior*, *Thideric⁹ pincerna*, *Wasmodo marscalcus*, *Conradus de Amelungessen*, et filii eius *Herbold⁹*, *Arnoldus de porta*, *Heinric⁹ de serue*, *Conrad⁹ de Boffessen*, *Conrad⁹ de Luitbardeffen*, *Heinricus & Widilo filius eius de Boteruelt*, *bertramus de flamme* et alii quam plures.

Acta sunt hec anno dominice incarnationis M. CC. III. indict. VI, anno prelationis nr̄e XIII.

Sigillum uide in Tabula III.
num. 2.

In

buit testef *afico* (q) folcbertuf *fyric* (r) rainheri (f) et alii qua-
tuor.

gubernante
Corbeiam
Adalgario.

§. 221.

Tradidit *sebard* in *mergildehusen* (t) quidquid habuit pro anima *eylhardi* testef *sibard* aldetbert alger *hluiduuig* (u).

§. 222.

Tradidit abbi in *hellonbus* (v) pro patre et matre et cunctis quibus
huius-

In hoc diplomate *Tezechhusen* villa, quæ memoratur, desolata est, olim vero exstitit inter *Furstenberg* et *Meinbrexen* in ducatu *Brunsvicensi* atque inter *Beuerungen* et *Blanckenau* ad *Wiseram* in principatu *Corbeiensis*. *Volemessen* est oppidum *Volekmissen* ad fluuium dictum *die Aar* in terminis comitatus *Waldecensis*; *Lutterfen*, *Lutmerfen* in principatu *Corbeiensis* duo milliaria et dimidium ab acidulis *Pyrmontanis*; *Mulenhusen* est *Mulhausen* villa, iam ante nominata; *Dasberg* est *Dasburg* vicus maior vel minor in episcopatu *Paderbornensi* haud procul a castro *Defenberg*; *Papenheim* villa est desolata in regione circa oppidum *Borgentrick* in episcopatu *Paderbornensi*, quanquam adhuc etiam superstit *Papenhöven* haud procul a castro *Sualenberg*. *Budelestorp* villa desolata haud procul a *Sandebeck* et *Himmighausen* in episcopatu *Paderbornensi* exstitit. *Hesten* est *Heste* in eodem episcopatu inter *Alhusen*, *Erbfen*, *Istrup* et *Schmechte*; et *Ziateffen* est *Siddefen* haud procul a vico *Rehr* in eodem episcopatu, iter unius horæ ab oppido *Brakel* distans.

(q) De *Aficone* vide supra §. 218. not. (n).

(r) *Syric* nomen proprium in Saxoniam nostram olim fuit vsitatum. Supra §. 205. ha-
buimus villam, nomine *Sirikeshus*, quæ indubie a *Sirico* quodam nomen accepit. co.

(f) De *Reynberio* postea fusius exponemus.

(t) *Mergildehusen* villa erat, teste nostro Registro, in pago *Aringo*, quem exstitisse in De villa
regione circa urbem *Alfeldiam*, iam supra §. 214. demonstrauiimus. Intelligi. Mergil-
mus ergo, designari per villam *Mergildehusen* vicum *Marckeldisen*, in saltu *Hils*
inter *Deliefen* et *Capellenhagen* situm in Principatu *Wolfferbuttelano* eiusque
præfectura *Grene*. Eam ob causam putamus, *Sebardum* nostrum, qui in ea-
dem villa, quidquid habuit, donauit, ad progenitores comitum *Northeimen-*
fium, *Dasseliensium* et *Homburgicorum* spectasse, atque cum probabilissi-
me eundem fuisse, qui infra §. 235. appellatur *Suitbard*, nisi hic sit
Sibard, qui in hoc §. inter testes apparet, de quibus iam supra §. 104. not.
(l) egimus. An vnus ex his sit *Sigibardus comes*, quem *Hludouicus* rex quasi
adfectorem infidelitatis *Ernufti* summatis inter omnes optimates suos anno 861.
exauctorauit, & qui, *Vtone*, *Berengario* et *Waldone* in *Gallias* ad *Carolum* re-
gem secedentibus, intra patriam domi remanserit, testantibus *Annal. Francorum*
Fuldensibus Tom. I. S. R. G. *Freheri* p. 34. altioris res quidem est indaginis;
potuit tamen res ita se habere, nam *chronologia* non repugnat. Infra enim §.
224. *Luidolfum* ducem, qui demum anno 875 mortuus est, adhuc viuentem
deprehendimus.

(u) Notetur, quomodo hoc tempore vocabulum *Hludouicus* in sermone quotidiano
fuerit tritum atque scriptum.

(v) *Hellonbus* erat villa in pago *Almunga* sita, teste Registro nostro. Villa fuerit deso- De villa
lata oportet, quia neque in campo *Sintfeldico*, neque in regione fluminis *Alme*
intra *Paderbornensis* episcopatus terras vicus eius nominis atate nostra reperitur. Hellon-
bus.
Quamuis enim in campo *Sintfeldico* sit *Helmeren* vicus, atque, *Ellinckhusen*
vicum dominatum *Wevelsburgi* subsuisse, constet, et vicum vltimum quispiam pro
Hellonbus reputare possit, abiecta aspiratione *H*, quæ hoc tempore valde in vsu
erat, vti ex vocibus *Hludouicus*, *Hlotharius* aliisque constat; nihil certi tamen
defini-